

Protokoll fört vid pleniföredragning

Infrastrukturavdelningen

Allmänna byrån, I1

Närvarande
KS, AH, CG, IZ, AZ, JJ

Frånvarande
MP

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Katrín Sjögren

Föredragande
Minister
Camilla Gunell

Protokollförare
Byråchef
Gustav Blomberg

Nr 8

Yttrande över republikens presidents framställning till
Ålands lagting om godkännande och sättande i kraft av
ändringarna i konventionen om vägtrafik.

ÅLR 2024/4114

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att lämna yttrande till lagtinget enligt **bilaga 1, I124P08**.

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande

Över republikens presidents framställning till Ålands lagting om godkännande och sättande i kraft av ändringarna i konventionen om vägtrafik

- Republikens presidents framställning nr 6/2023-2024

Bakgrund

Ålands lagting har den 28 maj 2024 begärt landskapsregeringens yttrande över republikens presidents begäran till Ålands lagting om godkännande och sättande i kraft av ändringarna i konventionen om vägtrafik.

Konventionen om vägtrafik innehåller bestämmelser om vägtrafik, som enligt 18 § 21 punkten självstyrelselagen (1991:71) för Åland hör till landskapets lagstiftningsbehörighet och således måste Ålands lagtings godkännande i enlighet med 59 § 1 mom. i självstyrelselagen (1991:71) för Åland inhämtas för att ikraftträdandeförordningen ska träda i kraft även på Åland.

Landskapsregeringen lämnade i januari 2024 (ÅLR 2023/9962) ett utlåtande till Kommunikationsministeriet över regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av ändringarna i konventionen om vägtrafik. I utlåtandet meddelas att Ålands landskapsregering inte har några invändningar mot godkännandet av ändringarna. Däremot meddelas att Ålands lagting inte har godkänt den ursprungliga konventionen om vägtrafik (FördrS 30/1986).

Behörighetsfördelning

Enligt 18 § 21 punkten självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om vägtrafik.

Allmänt om ändringarna i Wienkonventionen

Wienkonventionen ingicks 1968 (och ersatte därmed vid ikraftträdandet 1949 års konvention om vägtrafik), och Finland ratificerade den 1986 (FördrS 30/1986). Konventionen om vägtrafik kompletteras av den europeiska överenskommelsen i Genève (FördrS 32/1986). Syftet med konventionen är att underlätta den internationella vägtrafiken och öka dess säkerhet genom att godkänna enhetliga trafikregler.

Syftet med förslaget är att harmonisera 1968 års konvention om vägtrafik och 1958 års överenskommelse om antagande av enhetliga tekniska föreskrifter när det gäller fordonstrålkastare, lyktor och anordningar. Under årens lopp har den tekniska utvecklingen gjort att det har uppstått en diskrepans mellan innehållet i de två ovannämnda konventionerna vilket inte är önskvärt. Största delen av de föreslagna ändringarna gäller

fordonsstrålkastare, lyktor och anordningar samt användningen av dem i trafik. I regeringspropositionen till riksdagen om godkännande av konventionen (s 4) konstateras att ett godkännande ej kräver några lagstiftningsåtgärder, eftersom ändringarna redan motsvarar gällande rätt i riket. Samma bedömning gör även landskapsregeringen då Åland har blankettlagstiftning (fordonslagstiftning) på området och även har en vägtrafiklagstiftning som till stora delar liknar varandra.

Ställningstagande

Landskapsregeringen erfar att lagtinget inte har godkänt den ursprungliga konventionen om vägtrafik, (FördrS 30/1986). Sannolikt beror detta på att enligt formuleringen i den tidigare självstyrelselagen skulle landstinget ge sitt bifall till konventioner som berörde landskapets lagstiftningsbehörighet då de aktuella konventionerna sattes i kraft genom *lag*. Denna formulering ändrades sedan i 1993-års självstyrelselag till att gälla *författningar* genom vilka konventionerna görs tillämpliga. Eftersom konventionen om vägtrafik sattes i kraft i riket via en förordning (förordning om sättande i kraft av konventionen om vägtrafik (FFS 244/1986)) och inte via en lag så skulle detta förklara varför lagtinget ej tog ställning till konventionen när det var aktuellt. Med anledning av detta kan lagtinget överväga huruvida lagtinget på eget initiativ ska bifalla den ursprungliga konventionen om vägtrafik på samma sätt som lagtinget gjorde när lagtinget på eget initiativ biföll förordningen om bringande i kraft av den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (FFS 289/1979)¹. Landskapsregeringen gör bedömningen att Åland genom lagstiftning inom vägtrafiks- och fordonsområdet har implementerat den ursprungliga konventionens bestämmelser. Detta framkommer även i förarbetena till den nya vägtrafiklagen. Det föreligger därmed inget hinder mot att lagtinget på eget initiativ ger sitt bifall till förordningen om godkännande av den ursprungliga konventionen om vägtrafik (FördrS 30/1986).

Vad gäller aktuella ändringar i konventionen som föreligger lagtingets godkännande konstaterar landskapsregeringen att konventionsändringarna är tekniska till sin natur och är en harmonisering av 1968 års konvention om vägtrafik och 1958 års överenskommelse om antagande av enhetliga tekniska föreskrifter när det gäller fordonstrålkastare, lyktor och anordningar. Landskapsregeringens bedömning är att särskilda lagstiftningsåtgärder för att implementera ändringarna i konventionen inte krävs (se förklaring ovan i föregående avsnitt).

Landskapsregeringen ser inget hinder till att den föreslagna lagen som sätter de föreslagna ändringarna i konventionen om vägtrafik i kraft i Finland även träder i kraft på Åland till de delar konventionsändringarna faller inom Ålands behörighet.

¹ Se ytterligare överväganden om lagtingets möjligheter att på eget initiativ ge bifall till en internationell konvention i bl.a. landskapsregeringens yttrande 9.1.2020 över republikens presidents framställning till Ålands lagting om utkastet till statsrådets förordning om det multilaterala avtalet M318 enligt 1.5.1 i bilaga A till den europeiska överenskommelsen om internationelltransport av farligt gods på väg (ADR).

Mariehamn den

Lantråd

Katrin Sjögren

Minister

Camilla Gunell